

EINA SYKĮ SAVAITĖJE

Kaina metams 15 l., pusmečiui 8 l., 1 mėn. 1 l. 50.
Kareiviams per pusę pigiau.
Atskiras numeris 30 c. visiems.

Skelbimai: petto eilurė 40 c.; prieš tekstą dvigubai
:: Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės Aikštė. ::

Vėliava.

Buvo tai 1805 met. mūšyje ties Austerlicu. Napoleonas apžiūrino savo kariuomenę. Pastebėjęs, kad 4 pėst. pulkas neturi savo vėliavos, prabilo: „4 pulko kariai! Ką jūs padarėte su areliu, kurį aš jums pasitikėdamas padovanojau?“ Pulko vadas, nė žodžio netardamas, parodė jam 6 priešo vėliavas. Napoleonas tuo nepasitenkinęs pasakė: „Tas rodo, kad jūs neballiai, bet šios šešios vėliavos neatstojo man vieno prancūzų arelio“. Pulkas nuliūdo... Kad vėl gautų vėliavą, pirmame mūšyje, praradęs veik $\frac{3}{4}$ savo sudėties—pulkas, padaręs stebūklus—vėl įgijo teisę gauti savo vėliavą.

Šis istorinis pavyzdys rodo, kaip brangino kariai savo vėliavą.

Bet kasgi yra toji vėliava? Vėliava — tai tėvynės ir garbės, tai susirinkimo ženklas mūsų laike.

Rusai mokydavo, kas tai pulko šventenybė. Jų gi raudonojo kariuomenėj vėl įvesta vėliava, ir priesaiką duodant, jie pasižada šventai ją saugoti ir būti jai ištikimais.

Pulko vėliava primena mūsų, kuriuose kovėsi pulko kariai, primena, kaip sunkias, taip ir linksmas valandas. Ji yra ryšis tarp praeities ir ateities.

Vėliavos atsiradimo istorija sekanti: pirmieji ją pavartojo aigyptiečiai, kaipo ženklą kariuomenės susirinkimui.

Kiekviena sūnų Izraelio gentis turėjo atskirą vėliavą su biblijos parašu.

Persai turėjo vėlyčią, kurios gale buvo arelis.

Senovės graikų vėliavos buvo dabinašios įvairiais žvėrimis ir tulomis abecelės raidėmis.

Romėnai parinko sau arelį ir padarė jį savo garbės ženklu. Kari, praradusį tą valstybės ženklą, žudydavo.

Naujųjų amžių laike karaliai, riceriai, miestai ir vienuolynai turėjo savo vėliavas. Laikui slenkant tos vėliavos tampa valstybinėmis; jos daugiausia esti kelių spalvų derinys.

Ir mes savo laiku turėjome vėliavas. Jomis net skaitėsi kariuomenės skaičius; valstybinė gi vėliava visados būdavo ties šalies valdovu. Tą porodo, kad ir mūsų ties Žalgiriu 1410 metais, kur pulkai skaitomij tiesiog vėliavomis.

Tas buvo senai... Slenka šimtmečiai. Iš savystovios Lietuvos liko tik „Bielorusko - litovskij Kraj“. Ir tas praėjo. Užgimė naujos gdynės. Mes vėl gyvuojame, tiesa siauresniame maste, bet visgi savystovūs. Turime savo kariuomenę, savo garbingus pulkus. Turime ir jų gražių istorijos lapų. Mūsų vėlesnioji karta, besimokindama apie mūsų laikus, bus sužavėta mūsų kariuomenės darbais iš jos kovų dėl nepriklausomybės.

Bet tiems pulkams reikalingos vėliavos. Bolševikai, šie visko seno naikintojai, ir tie atgaivino vėliavas, nes suprato jų reikšmę. Laikas jau būtų jas ir pas mus įvesti. Yra pulkų, kurie gavo vėliavas nuo civilių organizacijų, pav. 7-to pėst. Žem. Kunig. Butegeidžio pulkas, bet tas įvyko ne įstatymo keliu, o gera organizacijų valia. Tai reikia praveisti įstatymo keliu. Kariuomenės dalys privalo turėti savo vėliavas, kokios jos bus — tai kitas dalykas.

Reikia ir priesaikos tekste pridėti „prisiekiu, bučiuodamas dalies vėliavą“.

Patsai prisimenu, kokį j mane darė įspūdį dalies vėliava. Lyg kokia tai baimė, godonė, pagarba jaučiama prie tos pulko vėliavos, nes ji buvo kai ko nežemiško, aukšto šviesoj. Einant mūsų pulkas, ją pamatęs, jautė ypatingą jėgą, verčianti jį narsiai eiti pirmyn ir ten guldyti savo galvas. Ta idėja reikia pradėti skiepyti nuo šeimos ir nuo aukštesniųjų liaudies mokyklų. Niekas taip nepasilieka ilgai atminime, kaip tas, ką girdėta ir įkvėpta jaunose dienose.

Manau, kad jau atėjo laikas susijdomauti tuo klausimu ir išrišti jį teigiamai ir pas mus. Visos pasaulinės kariuomenės turi vėliavas, kodėl gi mes prie to taip šaltai atsinešame? Argi mums nereikalingas tai, kas viso pasaulio pripažinta; juk mes tvarkome savo kariuomenę sulig paskutiniųjų reikalavimų. Šiame matau mūsų neleistiną indiferentiškumą, nuo kurio jau laikas būtų atsikratyti. Manau, kad tasai klausimas jau senai turėjo būti teigiamai išspręstas Karo Tarybos ir įgyvendintas kariuomenėje.

Įgyvendinimas turi būti atliktas kuo rimčiau ir iškilmingiau... Tada, stoję naujų vėliavų šešėly, dar gražiau eisime pirmyn, matydami mūsų laisvės simbolį (ženklą) prieš save.

Majoras Būrokas.

Atspausdinti
Kauno spaustuose

Pėstininkų artilerija

(pulko artilerija).

Visose užsienio kariuomenėse buvo rūpintis sudaryti tokią patranką, kuri betarpiškai lydėtų pėstininkus. Jos sudarymui energingai darbuojasi iki šiai dienai, tačiau klausimą reik skaityti ir iki šio laiko neišspręstu. „Army Ordnance“ paduoda įdomių žinių, kaip šis klausimas dabar stovi Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Kad kas nors atstotų 76 m. m. Stokeso naujos sistemos minosvaidį, Amerikos kariuomenėje buvo paskelbtas konkursas sekančiomis sąlygomis:

a) kad pabūklas pramuštų šarvuotu sviediniu iš 450 mtr. distancijos plieno 25 m.m. storumo skydą;

b) kad galima būtų juo šaudyti daugiau 45° iš 200 iki 400 mtr.;

c) kad pabūklas būtų ganėtinai paslankus pėstininkams kiekvienoje vietoje lydėti, neatsižūrįnt ar jis būtų ant lafeto ar ant kitokių persikėlimo priemonių.

Pirmas sulig šiais reikalavimais padarytas pavyzdys buvo 1920 metų pėstininkų gaubica. Lafetas buvo taip sudarytas, kad jis atatiktų ir 48 m.m. kalibro ir 25 kalibrų ilgio patrankai su 1,36 kg. svorio sviediniu, 440 mtr. pradžios greičiu į sekundę, ir gaubikai 56,9 m.m. kalibro, 13,3 kalibrų ilgio su 2,7 kg. svorio sviediniu, 210 mtr. pradžios greičiu.

Tačiau bemėginant buvo rasta daug nedateklių. Svarbiausias nedateklis tame, jog vieton dviejų pabūklų prisieina turėti du. Be to, tų pabūklų pradžios greitis permenkas, kad pramuštų skydus; iš kitos gi pusės tas greitis neužtektinas, šaudant stačiąja trajektorija mažose distancijose. Padarius mėginimus buvo pakeistos konkurso sąlygos, būtent, nutarta turėti du atskiru pabūklų: vienas prieš tankus ir prieš nedidelius taikinius, antras šaudymui su trejektorija į uždengtus iš priešakio taikinius, o taip pat šaudymui tuose atvejuose, kai reikės šaudyti sviedinius su dideliu sprogstamu užtaisais, kaip, padėkim, šaudant iš minosvaidžių.

Buvo pastatyta sąlyga, kad tie pabūklai būtų žmonių ant nugarų nešiojami arba vežiojami ant ratų, arba krovniais ant arklių. Nė viena sistemos dalis neturėjo sverti daugiau 34 klgr., visa gi sistema turėjo sverti nedaugiau 120 klgr. Išardymas ir sustatymas turėjo būti daromas be įrankių pagalbos laike kelių minučių. Pasiremiant šiais reikalavimais tarnybos departamentas paruošė šiuos modelius:

a) 1923 m. 37 m.m. patranka,

b) 1923 m. 75 m.m. pėstininkų mortira.

c) 1923 m. 56,9 m.m. pėstininkų mortira.

Mes čia trumpai juos aprašysim:

1) 1923 m. 37 m.m. patranka žmonių nešama ant nugarų išardyta į 4 dalis (patranka, lopšys su kompresoriumi, lafetas ir ašis su ratais). Patranka, tai paprastoji tuta, kuri įstatoma į lopšį su atolaužos spyruokliu ir hidraulišku stabdikliu. Tutos drutgaly randasi spynos išpiova su koniška vertikaliai šliaužiančia spyna. Ypatingi prietaisai neleidžia patrankai šaudant išeiti iš lopšio.

Lafetas susideda iš dviejų sujungtų plieno tutų, kad turėtų ilgą lafetą, tinkamą šaudyti mažais pakėlimo kampais. Šoninis taikymas daromas su krypties mechanizmo pagalba, kuris yra sujungtas su lafetu. Vertikalis taikymas daromas su kiloamosios sraigės pagalba, kuri leidžia taikyti nuo — 5 iki 20.

Iš šios patrankos šaudoma 0,568 kilogramo sviediniu su 610 mtr. pradžios greičiu į sekundę ir pramuša iš 450 mtr. 25 m. m. plieno skydą. Pakėlus iki 20° kampą siekiama 4600 mtr.

Čia sulyginame modelių davinius:

	1916 m.	1923 m.
Patrankų ilgis kalibruose	19,94	39,5
Sviedinio svoris klgr.	0,56	0,568
Užtaisos svoris klgr.	0,032	0,090
Pradžios greitis mtr. į sek.	390	610
Patrankos svoris klgr.	25,4	34
Bendras pastatymo ilgis mtr.	1,90	3,53
Bendras pastatymo aukštis mtr.	1	0,68
Pastatymo plotis mtr.	0,94	0,68
Sistemos svoris klgr.	163,4	136,2

2) 1923 m. 75 m.m. pėstininkų mortira: pabūklų kūnas ir lopšys panašus į aukščiau minėtos patrankos kūną, lafetas gi sudarytas visai kitaip, būtent, lopšys gali suklotis ant šarnyrų apie orizontalę ašį, kuri randasi lopšio drutgaly; savo priešakine dalimi lopšys remiasi į kilojamąjį mechanizmą, kuris sujungtas su lafeto dėže. Lopšys ir dėžė sudaro lyg dvi raidės V šakos, gulinčios orizontaliai (◁); viršutinė šaka atatinka lopšiui su atstatytu į jį mortiros kūnu, apatinė gi atatinka priešakinei lafeto daliai.

Vertikalis taikymas daromas kilomąja sraige, kuri randasi priešaky; pakėlimų kampai nuo 45° iki 70°. Šoninis taikymas daromas, pasukant priešakinę lafeto dėžę aplink vertikale dėžę, kuri sujungta su lafetu.

Kad perneštų ant nugaros, sistema išardoma į 4 dalis. Žemiau paduodame charakteringų sistemų davinius.

3) 1923 m. 56,9 m. m. pėstininkų mortira visai panaši į 75 m.m. mortirą. Abiejų sistemų daviniai.

	1928 m. 56,9 m.m.	1923 m. 75 m.m.
Stabdiklio tipas hidrauliškas su spyruoklio rekuperatoriumi.		
Atošliaužos ilgis m.m.	254	254
Sistemos svoris pozicijoje kgr.	100	130
Mortiros svoris kgr.	25	34
Lopšio svoris	27	32
Priešakinės lafeto dėžės svoris klgr.	20,5	32
Ratų, ašies ir kiloamojo mechanizmo	25	29,5
Sviedinio svoris klgr.	2,72	5,90
Pakėlimo kampas nuo	45° iki	65°
Pasukimo kampas nuo	10°	10°
Šaudymo tolis mtr.	nuo 1690 iki	410

Gen. št. pulk. Reingardas.

Aviacijos naujienos.

Orlaivių per vandenyną. Spalių 12 d. išlėkė iš Friedrichshafeno (Vokietijoje) orlaivis cepelinus su dvidešimčia žmonių į Ameriką. Spalių 15 d. 13¹/₂ val. jis pasiekė jau New - Yorką. Visa kelionė tęsėsi 75 valandas (viso pralėkta 8400 kilometrų), iš jų per vandenyną reikėjo lėkti 62 valandas.

Pirmąkart dar karo metu vandenyną perlėkė anglai dirizabliu R. 34. Amerikon jie lėkė 108 valandas atgal gi 75 valandas. Bet greičiausias perlėkimas per vandenyną buvo atliktas 1919 metais anglų lakūnų Alcook ir Brown. Jie lėkė viso 16 val. 12 min. Perlėkimui jie panaudojo trijų motorų Wickers Wimpy aeroplaną, visai net nepritaikintą tūpimui ant jūrų.

Iš Anglijos Afrikon ir atgal. Anglų lakūnas Cobham atliko labai greitą kelią iš Londono Afrikon ir atgal. Išlėkęs 6 val. ryto iš Croydono (prie Lon-

dono) tą pačią dieną 19 val. 25 min. jau jis buvo Afrikoje, prie miesto Tanžero.

Sekančią dieną ryte išlėkęs, vakare jau jis grįžo vėl Londonan. Šis lėkimas atliktas aeroplanu de Havilland 50, su motoru 230 A. J.

Nakties skraidymai. Didžiojo karo praktika parodė, kad aeroplanas yra ginklas vartojamas ne vien tik gražiomis dienomis, bet ir nakties tamsumoj. kartais net ir blogiausiam orui esant. Dienos metu sekmingas bombomis apmėtymas opiųjų priešų punktų yra labai sunkus ir pavojingas dalykas: priešų aeroplanai naikintojai ir zenitinė artilerija visai neleidžia veikti sunkiems aeroplanams bombosvaidžiams. Visai kitas dalykas naktį. Mėnesienoj lėkiant, galima pilnai orientuotis (plentai, upės, miestai ir t.t. gan gerai matomi). Iš žemės gi aeroplanas visai nematomas (žinoma, jeigu prožektoriai nespės jo sučiupti, kas ištikrųjų nelabai taip lengva. Tokiu būdu naktis puikiausias laikas prieš centrą užpulti ir naikinti juos bombomis. Net ir tokiomis naktimis, kada nėra mėnesienos ir tai oro užpuolimai yra pilnai įvykdinamas dalykas. Aeroplanai, artilerijos nekludomi, gali nusileisti visai žemai prie taikinio ir mėtyti bombas į svarbiausias stotis prieš gelžkelių, dirbtuves, sandėlius, stovyklas ir t.t.

Vien tik vakarų fronte laike nakties užpuolimų vokiečių aeroplanų buvo išmesta apie 30 milijonų sprogstamos medžiagos į priešininko laikomą teritoriją, padaryta nemaža nuostolio.

Aišku, tokie nakties skraidymai yra nelengvas darbas, reikalingas nemaža praktikos ir prisiruošimo. Tamsumoj lėkiant sunkiau negu dieną palaikyti aparato lygsvarą, sunkiau orientuotis, ypač gi nelengvas yra nutūpimas jeigu dar prie to aerodrome nėra specialiaus apšvietimo.

Mūsų Aviacija turėdama galvoje prisiruošimą įvairiems ateities galimumams, taipogi lavina savo lakūnus nakties skraidymams. Taip spalį 13 d. toki skraidymai buvo įvykdyti Kauno aerodrome.

Turiu čia su malonumu pastebėti, kad mūsų avia-

cijos nakties skraidymai iki šiol praėjo be jokio nelaimingo nuotikio.

Šis tas iš amerikiečių aviacijos. Keli metai atgal Amerikos aviacija buvo daug menkesnė, silpnesnė, negu aviacija didžioje Europos valstybėse (pavyzdžiui, Prancūzijoje, Anglijoje). Bet paskutiniu laiku amerikiečiai, pilnai suprasdami aviacijos reikšmę, tiek pasidarbavo šioje srity, kad jau dabar Amerikos aviacija tapo viena iš pirmųjų pasaulio.

Svarbiausi pasauliniai rekordai yra amerikiečių rankose, kaip tai: didžiausias lėkimo greitumas (429 kilometrai per valandą), kurį pasiekė jų lakūnas Villiam, aukštumos rekordas (apie 12 kilometrų) taipogi jų lakūno, ir daugelis kitų. Savo aeroplanams jie vartoja galingus savo konstrukcijos motorus: vienviečiai naikintojai turi motorus 400—700 A. J. Šie motorai pasižymi taipogi ir savo lengvumu ir patvarumu, užtat mums ir tenka dažnai išgirsti apie pasiektus Amerikos lakūnų stebėtinus rezultatus, ypač greitime.

Čia aš, kaip pavyzdį, papasakosiu lakūno leitenanto Maughan perlėkimą iš New—Yorko į San—Francisco—tai yra skersai visą Ameriką nuo vieno vandenyno iki kito (birželio 23). Visą šį kelią, būtent 4272 kilometru lakūnas perlėkė per 21 val. 48 minutes (skaitant sustojimus, tikras gi lėkimo laikas ore buvo tik 18 val. 26 min. taigi vidutiniai po 232 kilm. per valandą). Lėkimas buvo atliktas aeroplanu „Curtiss“ su motoru 400 A. J. Lakūnas pradėjo lėkimą iš aerodromo New—Yorke 4 val. ryto ir nutūpė prie San—Francisco sekančią dieną 1 val. 48 min. ryto (skaitant New Yorko laikrodžiu).

Įdomiausia šiame lėkime yra tai, kad kuomet lakūnas atlėkė į San Francisco, tai nebuvo dar naktis, kai tą mes galėtume spręsti sulig laiko, bet dar tik pavakarė, prietamsa. Atsitiko tai todėl, kad lakūnas lėkė visą laiką iš rytų į vakarus ir tokiu būdu išlošė apie keturias valandas laiko (ačiu žemės sukimuisi) ir atlėkęs į San—Francisco, to miesto laikrodis rodė tik 9 val. 45 minutes vakaro.

Kapitonas Tomkus.

Drausmė ir žmogaus prigimtis.

(Žiūr. „Kario“ 42 Nr.).

Štai kokių būdu šeimoje, bažnyčioje, kiekvienoje organizacijoje atsiranda drausmės reikalas, jėgos, be kurios negali kaip mes matome net atskiras asmuo savo asmeniniame darbe apseiti. Šeima, mokykla, bažnyčia — tai faktai, kurie liūdyja apie žmogų, kaip visuomeninį sutvėrimą, kuris vienas gyventi negali. Jisai be asmeninio gyvenimo (maisto ieškojimas, nuo karščio, šalčio apsaugojimas) rūpinasi ir visuomeniniais reikalais. Iš tikrųjų, kas tai yra valstybė, tauta, šeima? Tai visuomeniniai kūnai, sudėti iš atskirų dalių—žmonių. Štai kodėl, jeigu atskira dalelė — žmogus negali apseiti be savanorio varžymo savo asmens darbą dirbant, tai kaip gi gali apseiti be jo visuomeninės organizacijos: mokykla, bažnyčia, kariuomenė, tie visuomenės branduoliai, kurie turi laiduoti žmogui sielos laisvę, tautos bei proto laisvę? Ar gali nesivaržyti geležinės drausmės ryšiais ta pati kariuomenė, jeigu vien per apribojimą savęs tegalima pasiekti visuotinąją laisvę, bendrą gerovę? Ar gali ji palaikyti, nedrausmingą tą laisvę atstovėti, sekmingai ginti?

Tiek šeima, tiek kariuomenė tik per drausmę, klusnumą tegali eiti: pirmoji — į laisvę, į atsikratymą nuo skurdo, vergovės pančių, svetimo jungo, antroji — į tautos laisvę, jos nepriklausomybę. Toki tik tauta gali būti nepriklausoma, toks tik pilietis gali būti vertas piliečio vardo tikroje to žodžio prasmėje, kuris vardan

visuotinos laisvės mokės varžyti savo asmeninį laisvę, savo asmeninę labą aukoti bendro labo vardan. Visuotina laisvė gema asmens laisvės aprėžime. Štai kaip atsiranda drausmė visuomenėje.

Tą pačią mintį tvirtina ir gyvulių gyvenimas. Jų tarpe irgi yra visuomeninio gyvenimo reiškiniai, o su jais ir neišvengiama drausmė. Kam neteko matyti gervių pulkų, kurie rudens metu ilgom virtinėm (rikiuotėm), su savo vadais priešakyje, traukia į tolimus kraštus? Ar jas neveda vienas paukštis — vadas, ar jos neskrenda tam tikroje tvarkoje, drausmingai. Čia gan ryškiai mes matome, kaip pasidavę vado globon, tapę laikiniais, nelaisviais, paukščiai siekia šilto krašto laisvės, kur jie išsaugos savo gyvastį nuo mirtingų žiemos speigų. Ar neteko sekti garnių posėdžius rudens metu prieš išskrisiant, kada jie sustoję ratu, pasistatę pirmininką į vidurį, rimtai šnekučiuojasi apie tolimos kelionės klausimus, skirstosi į grupes, ieško vadų. O gervės, antys, gulbės ar maža mums rodo panašių pavyzdžių?

Iš to viso matome aiškiai, jog kiek žmogaus prigimčiai, — tiek ir gyvulių gyvenimui ne kiek neprieštarauja drausmės reiškinys, priešingai, jis išplaukia iš pastarųjų prigimties. Štai kaip pinasi drausmė su žmogaus prigimtimi ir kaip viena be kitos gyventi negali.

Kad drausmė esti dažnai sūri, nemaloni, tai tas dar nereiškia, kad ji būtų priešinga mūsų prigimčiai, nenaudinga. Kaip ne viskas, kas gražiai blizga, nėra dar auksas, taip ir tas, kas yra saldu nėra dar būtina reikalinga žmogui. Liečiant drausmės sūrumą negalima

Taigi, jei žmogus galėtų lėkti su žemės sukimosi greitumu, tai jam, į vakarus lekiant, visuomet būtų diena, visucmet galėtų matyt saulutę, kuri niekaip nespėtų nusileisti.
V. Iln. A. G-is.

Karo chronika.

— Lietuvos Latvijos karo nuostolių likvidavimas. „Latv. Vestnesis“ rašo, kad Lietuvos ir Latvijos vyriausybės pareiškusios norą likviduoti nuostolius, padarytus nepriklausomybės karo metu, kada vienos valstybės kariuomenė stovėjo kitos valstybės teritorijoje ir darė rekvizicijas ir t.t. Lietuva savo nuostolius įvertinanti į 40 milijonų rublių ir siūlyianti sąskaitas tarpusaviai likviduoti, bet Latvija negalėsianti sutikti, kadangi jos nuostoliai esą žymiai didesni.

— Estų krašto apsaugos ministeris Ambergs atsisatydino.

— Rumunų laivyno manevras. Spalių 10 d. arti Dunojaus žioties prasidėjo dideli Rumunų laivyno manevrai, kuriuos vadovauja kunigaikštis Mikalojus. Manevruose dalyvauja gen. štabas, visi rumunų kariuomenės inspektoriai, parlamento delegacija ir užsienio karo atstovai.

— Italų tautos mobilizacijos įstatymas. Aukšt. tautos gynimo komitetas, Musolinui vadovaujant, išdirbo tautos mobilizacijos įstatymo projektą, kurį pasiūlyti parlamentui patvirtinti. Įstatymas numato žymią kariuomenės organizaciją, įvykus pilnai bei dalinai mobilizacijai.

— Danų nusiginklavimo projektas karaliaus pasirašytas. Jis numato: 1) Panaikinti visuotiną karo tarnybą ir organizaciją; sugriauti tvirtumas, o triobesius, priklausančius kariuomenei, perduoti kitoms ministerijoms. 2) Pasienio žandamerijai ir civiliai policijai padėti, turi būti sudarytas pasienio sargybos ir policijos korpusas, kuris per 12 tarnybos metų turi atlikti nuo 4 iki 6 mėnesių karo lavinimą ir per minimus tar-

tarnybos metus kiekvienas korpuso narys reikalui esant turi stoti prie savo pasižadėtų pareigų. Korpusas susidės iš 7.000 žm., kurio išlaikymas atsieis 5 1/2 milijonų kronų (dabar kariuomenei laikyti išleidžiama 60 milijonų kronų). 3) Karo laivynas turės susidėti iš vieno didelio 1.200 tonų sargybos laivo, kelių motorinių žvalgybos laivų ir 12 aeroplanų. Laivyno išlaikymas atsieis 6 milijonai kronų.

Jungt. Valstybių orlaivyno stiprinimas. „United Press“ praneša, kad karo ministerijos pasekretorius John Weeks įnešė į biudžetų komisiją projektą dėl paskyrimo karo oro laivyno reikalams 23 milijonų dolerių.

— **Jungt. Valstybių orlaivių nelaimė.** Spalių 10 d. Langleyfields (Nauj. Virginijoje) atsitiko nelaimė su didžiausiu iki šiol Amerikos karo orlaiviu P. C. IV. Daug karininkų ir kareivių sužeista. Nelaimė įvyko dėl bombos sprogo.

— **Bolševikai organizuoja galiciečių tautines dalis.** Galicijos ukrainiečių komunistų Charkovos komiteto iniciatyva ir jam vadovaujant Sovietuose pradėta organizuoti galiciečių tautiniai skyriai, kurie stovės Voluiniaus ir Podoliaus gub.

— **Mandžūrų ginklavimas.** Mandžūrų karo vadovybė užsisakiusi Prancūzijoje 40 orlaivių. Pekino vyriausybė pasiuntė prancūzams protestą už pagalbą sukilėliams, į kurį Prancūzų atstovybė Pekine atsakė, kad Prancūzijoje nėra jokių įstatymų, kuriais remiantis vyriausybė galėtų uždrausti ginklų išvežimą iš Prancūzijos. („P. Zb.“).

— **Bolševikų būrių likvidavimas Besarabijoje.** „Wiek Novy“ iš Bukarešto praneša, kad rumunų kariuomenė likvidavo Besarabijos pietuose bolševikų būrius, kurių buvo tikslas paskelbti Besarabijos sovietų respubliką. Susirėmimuose tarp bolševikų ir kariuomenės užmušta arti 300 bolševikų ir 11 bolševikų būrių štabo narių paimta į nelaisvę. Rumunų kariuomenės užmuštas 1 karininkas ir 5 kareiviai, ir 15 sužeistų. Turėjo nuostolių ir vokiečių kolonistai,

apsieiti be druskos. Nė vienas žmogus be jos ne žingsnio neapseina.

Kasgi iš tikrųjų yra druska? Mineralas, tam tikras akmuo, tirpstant vandenyje, Druskos pilnas mūsų kūnas. Jos ir kraujas kupinas, ir kaulai, ir raumenys. Iš to savaimė kyla klausimas, kam ji reikalinga? Argi ji maistinga? Mes žinome, kad žmogus be duonos, riebalų negali apseiti. Kodel? Riebalai, duona ji maitina. Neįkimsk lašinių bryzą su puskilogramu duonelės, nepaneši kojų, kojos nejudės. Bet druska visai nemaistinga. Tai kamgi ji reikalinga? Štai čia mes ir žmogaus kūne, mažų mažulyčių grūdelių pasaulyje, iš kurių mūsų kūnas yra sudėtas, randame tokią medžiagą, kuri ne tam reikalinga, kad tuos grūdėlius maitintų, bet, kad jų veikime tam tikrą lygsvarą pridabotų, jų veikimą suderintų. Štai kam reikalinga druska. Taigi druska visai nemaitina mūsų kūno, ir vis tik be jos neapseisi, tuo tarpu gi be cukraus, nors jis ir maistingas, gali laisvai, sveikas, gyventi. Del cukraus nevalgimo dar nė vienas žmogus nemirė, tuo tarpu gi be druskos gali numirti. Kasyklų darbininkų tarpe yra liga, angliakasių liga vadinama. Ji pasireiškia tame, kad dirbęs darbininkas, iki tol sveikas, iš karto be žado griūva žemėn ir pradeda jo kūną traukyti, tasyti, nelyginant konvulsijos. Tai angliakasio ligos antpuolis. Gydytojai ilgai nežinojo tos ligos priežasčių. Pagalios vienam profesoriui pavyko jas surasti. Pasirodo, jog tokiam ligoniui pakanka duoti puskvortę sūdinto vandens išgerti, kaip jis atsigauja ir vėl grįžta sveikaton. Kitaip sakant, ligos priežastis — stoka druskos kūne. Ir visai nenuostabu. Anglia-

kasys, dirbdamas sunkų darbą, daug prakaituoja. Su prakaitu jo kūnas nustoja vandens, o drauge ir druskos. Vandeni jis nuolatos gerdamas, jo trūkumą papildė, gi druskos tuo tarpu stokos nesumažina iki kūne tiek tepasiliko druskos, kad žmogui reikia susirgti.

Ką tas viskas sako? Visa tai sako, jog druska mūsų kūno dalelių tarpe, tai drausmė žmonių tarpe, kad žmogaus prigimčiai yra tiek reikalinga drausmė, kiek jo kūnui druska. Mes nemėgstame druskos, nesmagi mums dažnai atrodo ir drausmė. Bet kiek druska žmogaus kūne, tiek ir drausmė žmonių tarpe daro stebūklus; be jų nei vienas, nei kitas negali apseiti.

Taigi drausmė, kad ir sūri atrodo, bet užtat ji mus stiprina taip, kaip druska mūsų kūną, nors nei viena, nei kita nėra tiesioginiai maistingos. Kitaip sakant, drausmė žmogui, tai druska jo kūnui. Kaip be druskos negyvensi, taip ir be drausmės gero gyvenimo nematysi. Štai kaip atrodo žmogaus prigimtis ir drausmė iš vienos pusės, ir pastarosios stebūklinga jėga iš kitos. Štai kodel kiekvienas karys turi pamėgti drausmę, privalo susigyventi su ja kūnu ir siela, atmindamas, kad be drausmės, kaip ir be druskos, neapseisi, kad per tą pačią drausmę, kaip ir per darbą, veda tikrą tikriausias kelias į visų mylimą laisvę. Jei myli ją, mylėk ir drausmę, jos tikrąją dukrą.

(Galas).

kurie padėjo rumunų kariuomenei. 50 asmenų bus patraukta atsakomybėn už pasikėsinimą padaryt sukilimą.

— **Raudonoji kariuomenė.** Frunze, kalbėdamas apie raudonosios kariuomenės tikslą ir uždavinius, tarp kitko pranešė, kad raudonoji kariuomenė tapo vėl sumažinta iš 609.000 žm. iki 562.000 žm. Karininkų ir kareivių medžiaginė padėtis būsianti žymiai pagerinta. Kareiviai vieton dabar gaunamų 35 kapeikų į mėnesį, gaus 1 rub. 20 kap., o karininkams ir komisarams alga būsianti padidinta 15 — 20 nuosimčių. (Kitomis žinioms Sovietų kariuomenė ne tik nemažinama, bet nuolat stiprinama.

Red.)

— **Sovietų vakarų sienos sustiprinimas.** Sovietų rev. karo tarybos įsakymu pradėta siųsti į vakarų pasienius daugiau raudonosios kariuomenės pasienio sargybų sustiprinimui. Prisiųsti į vakarų pasienį šaulių pulkai tapo paskirti Smolensko karo apygardos viršininko žinion.

— **Raudonojo laivynomanevrų pabaiga.** Iš Leningrado pranešama apie pabaigimą Baltijos laivyno rudens manevrų. Manevrai baigėsi visų jūros karo pajėgų paroda, kurioj dalyvavo aukšti viršininkai ir spaudos atstovai. Baigus manevrus, Baltijos laivynas grįžo į Kronštata žiemos poilsiui. („P. Zb.“)

— **Ginklų kontrabanda Anglijoje.** Anglų vyriausybė susekė organizaciją, kuri užsiiminėjo kulkosvaidžių gabenimu iš Anglijos. Buvo manoma, kad kulkosvaidžiai buvo gabunami į Sovietus. Organizacijos nariai, buvęs kap. Effildas ir broliai Firmonai tapo patraukti teisman ir kaip paaikšėjo kulkosvaidžiai buvo perkami iš Vickerso firmos. Effildas pareiškė, kad jis minimus kulkosvaidžius gabendavęs vienai Amerikos pietų respublikos vyriausybei. Effildas nubautas pinigine bausme 26.076 sv. st., o broliai Firmonai po 15.960 sv. st. kiekvienas. („Posl. Nov.“)

— **Kinų karas baigiasi.** Pekino vyriausybės šalininkų kariuomenė paėmė Sanchajų, kurio įgula pa-

sidavė Pekino šalininkams. Prasidėjo taikos derybos tarp priešingųjų pusių.

— **Japonai mažins biudžetą.** Iš Tokio pranešama, kad Japonijos vyriausybė numachiusi sekančių metų biudžetą sumažinti 200 milijonų jenu. Kariuomenei išlaikyti biudžetas bus sumažintas 31,5 milijonais jenu ir laivynui išlaikyt — 59 milijonais.

— **Turkų kariuomenė** pastaruoju metu laikoma perorganizuoti Europos kariuomenių pavyzdžiu. Karo tarnyba Turkijoje privaloma visiems; tarnauja 18 mėnesių pėstininkų dalyse ir 2 metu kitose dalyse. Studentai tarnauja tik 9 mėn., o vyrai, kurie gali sumokėti 500 turkų svaru, tik 4 mėnesius. Kasmet, naujokus šaukiant, gaunama arti 50.000 naujokų. Turkų kariuomenė skaito 80.000 žm. ir padalinta į 9 armijos korpusus ir 5 kavalerijos divizijas. Armijos korpusą sudaro 2 pėst. divizijos, kavalerijos eskadronas, sunkiosios artilerijos pulkas, inžinerijos batalionas ir auto kuopa. Divizija turi nuo 3000 iki 3500 žm.

Be to, turkų kariuomenė turi pagalbinių dalių, kurias sudaro nepriklausomos organizacijos, k. t. pasienio sargyba, žandarmerija ir nereguliarinė kariuomenė. Nereguliarė kariuomenė irgi vyriausio štabo organizuojama iš savanorių, bet pastaruoju metu jos skai-

čius žymiai pamažėjęs ir yra nedaugiau kelių tūkstančių žmonių.

Kariuomenės gyvenimas.

Mūsų švietimas. Kariuomenė norima artinti prie visuomenės, sudarant tarp jų dvasios ryšius. Yra tai teisinga. Tas duotų mūsų kraštui galingą jėgą. — Dabar to dvasios bendrumo dėja dažnai nėra. Pilietis dažnai žiūri į kareivį, kaip į kokį žiaurų svetimą, ne Tėvynės gynėją. Tokiam manymui duoda progos kareivių nemandagumas, jų elgesio šiurkštumas. Tai yra liga, kurią būtinai reikia gydyti. Ta li-

Viduramžių kautynių vaizdas (Čekoslovakų paveikslas).

ga taip yra ir tame, jog kai kur kareiviams dalyse neduodama bendros šviesos, bet vien tik statutai dėstomi.

Pasakius kuriam nors kareiviui, kad nepadoriai elgtis yra negražu, šlykštu ir žemina kario vardą, jis visaip tave apkalbės, kad tik ausis užsikimšk; o kartais tokiam ir kiti padės. Kas ištaria ką nors biau-raus, tas skaitomas galvočiu.

Išeitis iš to gali būti, kad kareiviams ne vien šaltai būtų dėstoma tarnyba, bet kad būtų surengiamos atskiros paskaitos, kurios įžiebtų jų sielose šviesos kibirkštėles, paveiktų į jauną kareivio protą ir sielą. Kariuomenė juk turi būti mokykla. Apsišvietusiais kariais visuomenė pasitikės, džiaugsis jų apsišvietimu.

P. E.

Laikas jau būtų lietuvių kalbos mokėti. Pateko į vieną dalį raštelių, kur norima parodyti, jog daboklėn priimtas karys. Štai paduodu ištisą raštelį:

„Vienai areštuotai kareivu Z-ai A-ai primai i dabuoklei.

pas. Sargybos viršini.

Transporto batalione reikalingi vyresnieji puskarininkai. Norintieji stoti virštarnybiniais, prabuvę atsargoj nedaugiau 2 metų ir turintieji geras atestacijas, gali kreiptis į bataliono štabą, Šančiuose.

4 pėst. L. K. Mindaugo p. Spalių 12 d. įvyko Švietimo komisijos vardu rengtas gimnazijos salėje koncertas. Koncerte dalyvavo p. Paulausko vedamas Panevėžio šaulių choras ir pulko orkestras. Choras padainavo pamainomis su orkestru, šiuos veikalus: Pavasaris — muz. J. Naujalis, Vilniaus! muz. J. Žilvičiaus, Vargonai — muz. X. ir Žalgirio mūšis muz. VI. Paulausko. Orkestras atliko šiuos dalykus: Saldūs sapnai — muz. Hoh., Rapsodija — muz. Frido, Orfejus pragare — muz. Ofenbach'o, Maršą su fanfais, popuri iš liaudies dainų harmonizuotą kapelm. Radziūno, Balkanų eskizai — muz. I. p. Ivanovo ir Banditų darbuotė — muz. Suppe.

Be gražiai atliktų kitų dainų ypatingai gražų įspūdį paliko klausytojuose p. Paulausko VI. Žalgirio mūšis, kurį, nesiliaujant plojimams, dalinai pakartojo. Orkestras taip — pat žymiai geriau pasirodė negu pernai. Ypatingai gražiai paskambėjo Rapsodija — muz. Frido, Orfejus pragare muz. Ofenbach'o ir Banditų darbuotė muz. Suppe gausingų plojimų palydėti. Koncertas buvo be šokių, todėl publikos sutraukė nedaug. Salė buvo išgauta nemokamai, taip pat be jokio atlyginimo dalyvavo ir choras. Ačiu mus rėmusiems liko pelno, kuris paskirtas apmokėjimui išlaidų už važiavimą kareivių ekskursijos Ūkio parodon Kaune.

Kauno Įgulos bažnyčioje tvarkos reikalai. Kauno Įgulos bažnyčia yra atidaryta visiems, bet faktinai skaitosi kariška.

Kariškiai visuomet ir visur mėgsta tvarką, todėl ir bažnyčioje ją reikia tinkamai palaikyti. Kariuomenės daly, kurioms patogiau, komandomis atvedamos kas šventadienis bažnyčion 9 val. 30 min. pirmoms pamaldoms.

Laikė sumos, kuomet bažnyčion prisirenka gana daug maldininkų civilių ir kariškių, visuomet atvedama 10 val. 45 min. Kauno Įgulos Komendantūros Karo Milicijos Mokykla tvarkos palaikymui. Remiantis Kauno Įgulos Komendanto nurodymu yra padaromas takas nuo įėjimo iki didžiajam altoriui ir yra paskirti kareiviai prie durų, kurie privalo prižiūrėti, kad durys neužsigrūstų žmonėmis, kurie, nežinai kokios priežasties dėliai, labai nenoriai eina tolyn. Tarp tokių maldininkų yra dalis karininkų, karo valdininkų ir gan gerokas skaičius kareivių. Čia tai ir prasideda tvarkos irimas.

Kareiviui, prižiūrinčiam, kad durys neužsigrūstų, prisėma atsidurti labai kėblioje padėtyj. Su civiliais ir kareiviais ceremonijų nelabai daug — mandagiai papra-

šo ir jie klauso, bet su karininkais, tai kitas dalykas. Visuomet ir visame kame karininkai mokina kareivius, o kad bažnyčioje kareiviui prisėitų mokinti karininką, tai būtų didžiausias nesusipratimas, o stovėti, paskirtam tvarkos prižiūrėti karininkui, prie durų ir kiekvieną karininką ar karo valdininką prašyti eiti arčiau altoriaus taipogi yra labai nemalonu.

Mano nuomone, šiame atsitikime visikarininkai ir karo valdininkai su savo šeimomis privalo sudaryti bendrą tradiciją: „kariškoje bažnyčioje visuomet būti arčiau didžiojo altoriaus ir visiems kartu,“ o kareiviams, pavieniui lankantiems bažnyčią, stoti, darant tąką, vienas už kito, pradedant nuo didžiojo altoriaus iki durų ir tokiu būdu prisidėti prie bendros tvarkos palaikymo.

Kuomet mummyse ši tradicija prigys, tai lankantieji maldininkai pamatys, kad mes, kariškiai visur mokame pavyzdį parodyti, gerėsis mūsų tvarka, bus lengviau tvarkdarius ir taps nebereikalingas senis su barškūčiais, kurio skambinimas po ausimi jau tur būt daugumai įkyrėjo, taipogi ir mums neberekės stumdytis su geistinais ir negeistinais maldininkais prie durų ir piliorijų.

Kad greičiau įkūnyti šią tradiciją, mūsų vyresnieji karininkai turėtų parodyti pavyzdį.

Vyr. leiten. Rudaitis.

Prie Kariuomenės Intendantūros nuo š. m. pradžios veikia Technikos ir Organizacijos Komitetas. Jo uždavinys yra visašališkai kariuomenės ūkį normuoti, t. y. išdirbti kondicijas, normas ir aprašymus kaip kariuomenę apvilkti, maitinti ir t. t., išdirbti taisykles intendantūras reikmenims gaminti, jas išlaikyti ir tinkamai suvartoti. Visos šios normos ir taisyklės išdirbamos taip, kad pritaikintų Lietuvos valstybės plėtojimuisi. Iki šiol buvo vadovautasi šiuose reikaluose daugiausia rusų įstatymais, kurie daugumoje netiko mūsų kraštui ekonominiu atžvilgiu ir net valstybei buvo žalingi.

Komitetą sudaro tik 4 asmenys — pirmininkas, narys, braižytojas ir laborantas. Savo reikalams komitetas turi mažą laboratoriją, kuria — ji Lietuvoje vienintelė — galima visokius audinius iširti.

Šis komitetas jau yra išleides daug kondicijų medžiagai, maistui ir kit., kurios yra pritaikintos mūsų fabrikams išdirbti ir gaminiams sunaudoti; taip, pavietos audimo fabrikos bendrovės „Drobė“ ir Šiauliuose Choronzickių odos fabrika, kurios komiteto pastangomis gamina visai kariuomenei reikalingą vilnų ir odos medžiagą, pritaikintos taip, kad mūsų kariuomenė jau dabar turės šinelių, mundyrų, kelnių, kepurų, antklodžių, autų, dekių ir batų iš savo krašto išdirbinių medžiagos. Taip pat sutvarkytos Intendantūros dirbtuvės, kur gali didelį kariuomenės kiekį aprėdyti. Ypatingai gerai sutvarkyta avalinės fabrika, kur ištisa mašinų eilė tvarkingai piauna, drožia, siūva, kala, lygina ir t. t. batus ir išleidžia tiek, jog kariuomenei užtenka ir pusbačiai kainuoja tik 7 lit., tuo tarpu, kaip privačios fabrikos reikalavo už pusbačių pasiuvimą 10 litų. Todėl, reikia spręsti, kad Technikos ir Organizacijos Komitetas yra mūsų kariuomenės ūkyje labai naudinga įstaiga, kuri ir toliau, prityrusio intendanto pulk. leit. Acuko vedama, turės naudingai ir ekonomiškai padėti mūsų ūkį tvarkyti.

A.

Operetė. Karių Dramos Mėgėjų Kuopelė, V. Braziulevičiui, režisuojant, sekmadienį, spalių 26 d. Karininkų Ramovėj stato mūsų kompozitoriaus Miko Petrausko 3 v. operetę „Apvesdinkit ir mane“. Dalyvauja operos artistai. Vaidinimui pasibaigus šokiai. Pradžia 20 val. Įėjimas tik su pakvietimais.

Ši operetė jau daugelyj vietų ėjo provincijoj ir vieną kartą Kaune, visur turėdama didelio pasisekimo. Kaune padaryta autoriui širdingų ovacijų.

Pulk. Žuko paskaita. Spalių 20 d. Karininkų Ramovėj buvo Karo Mokslo Draugijos nario pulk. Žuko Paskaita: „Karininkas kaip auklėtojas, mokytojas ir vadas. Paskaita buvo turininga, gausiai gyvų pavyzdžių iliustruota, jos tema iš paties gyvenimo paimta, todėl karininkų buvo išklaudyta dideliu susidomėjimu.

Paskaitą organizavo Karo Mokslo Draugija. Tokių paskaitų Draugija rengs kas antrą savaitę. Sekanti paskaita bus vyr. leit. Balčiūno: „Pirmasai švedų karas ir Kircholmo mūšis“.

Sportas.

Lietuvoje.

Futbolas. Šeštadienį įvyko futbolo rungtynės tarp K.S.K. ir Makabi. Pirmas havtaimas pasibaigė bevaisiai 0:0. Bendras vaisius 1:0 K.S.K. naudai.

Sekmadienį įvyko rungtynės tarp Kovo ir L.F.L.S. Pirmas havtaimas 1:0 Kovo naudai. Antras havtaimas 3:1 L.F.L.S. naudai. Balčiūnui ši kartą nesisekė. Kovas buvo išstotęs 2 atsarginius žaidėjus. L.F.L.S. ši kartą žaidė pilname sąstate. Laimėjimą L.F.L.S. nulemė pendelis.

L.F.L.S. II—Makabi II 3:1. Tai paskutinės II kom. grupėje rungtynės.

L.D.S. — Kultus 3:2. Rungtynės nepasibaigė. Kultus nutraukė.

Spalių 26 d. Kaune viešės švedų futbolininkai, kurie rungsis su L.F.L.S.

Spalių 25 d. įvyks rungtynės tarp Kauno rinktinės ir Makabi Makabi aikštėj 14 val.

Lapkričio 1 d. Kaune Lietuvos pirmenybėms rungtynės tarp Kovo (Kaunas) ir Klaipėdos nugalėtojo. Rungtynės įvyks L.F.L.S. aikštėj.

Lapkričio 2 d. įvyks Kaune rungtynės „Kaunas — Klaipėda“.

Užsieniuse.

Pabaltijoj. Spalių 18 d. Rygoje įvyko tarpvalstybinės futbolo rungtynės tarp Latvijos ir Estijos. Pirmą sykį laimėjo latviai 20 (2:0).

Estų kariuomenės rungtynės. Estijoje įvyko trečios visos kariuomenės rungtynės, kurios buvo pavadintas „Sporto savaitė“. Šiais metais Estų kariuomenės „Sporto savaitė“ tęsėsi 5 dienas: nuo rugsėjo mėn. 3 iki 8 d. Kaip visada, sportas įvyko Taline. „Sporto savaitėje“ dalyvavo 27 įvairios kariuomenės ginklų rūšys. — Į programą įėjo karo kautynės, šaudymas, dūrimas su espadronais ir pikais, raitų raitininkų dūrimas, plaukimo sportas, plaukimas drabužiuose ir su šautuvu, futbolo rungtynės ir plačios lengvosios atletikos rungtynės.

Pirmą dieną visi rungtynių dalyviai vaikštinėjo propagandos tikslu po miestą; čia prisidėjo ir raitininkai.

Geriausi Estų kariuomenės laimėjimai šie:

100 metr. bėgimas per	— 11,3 sek.
200 „ „ „	24,1 „
400 „ „ „	53,5 „
1500 „ „ „	4 min. 29 „
5000 „ „ „	17 „ 28 „
10 000 „ „ „	36 „ 56,8 „
100 „ bėg. per barjerus	17,9 „
įsibėgėjus į aukštį šokti	— 1,55 metr.
įsibėgėjus šokimas į tolį	— 6,01 „
šokimas su kartimi	— 2,80 „
rutulio stūmimas	— 11,32 „
disko mėtymas	— 33,80 „
ieties mėtymas	— 48,35 „

rankinės apvalios granatos be koto mėtymas — 70,70 metr.
50 metr. plaukimas su drabuž. ir šaut. per 1 m. 2,8 sek.

100 mtr. plaukimas be drabuž. ir šaut. 1 m. 34,1 sk.
1000 „ „ „ „ „ „ 23 „ 12,6 „
estafet. bėg. (800+400+200+200) per 4 min. 12 sek.

Greitu laiku Estų kariuomenė turės savo nuosavą sportui vietą, kurios iki šiol ji neturėjo. «L.K.»

Kas girdėti Lietuvoje.

— **Radio stoties darbai.** Kai kurie galingosios radio stoties įtaisymai iš Prancūzijos į Kauną pargabenti ir jau pradėta statyti abu stoties bokštai, kurių vienas jau siekia 60 mtr. aukštumo.

— **Kaunas—Telšiai.** Neužilgo Kaunas bus sujungtas tiesioginiu telefonu su Žemaičių centru—Telšiais.

— **Lietuvos Latvijos pasitarimas.** Kaune spalių 17 d. pasibaigė ir tapo susitarta dėl mokesnių už svetimšalių liūdymus, leidimus, leidimo policijos agentams, sekant prasikaltėlius, pereiti sienas ir t.t.

— **Biudžetas.** Ministerių Kabinetas priėmė Lietuvos Valstybės 1925 m. biudžetą, kuris suvestas 257.732.047 lt. sumai. Iš šios sumos Krašto Apsaugos Ministerijai skiriama išlaidų 51.727.000 lt.; pajamų numatoma 581.000 lt.

Per paskutinius 5 metus mūsų biudžetas taip balansavosi (milijonais litų): 1921 m. 89,7, 1922 m. 137,8, 1923 m. 208,3, 1924 m. 225,7 (su II priedu, kuris dar nepriimtas) ir 1925 m. 257,7.

Vienam Lietuvos gyventojui tenka valstybės mokesčių 70 lt. metams, bet jei pridėti dar mokesčius savivaldybėms, tai susidarys viso 78 lt. metams. Palyginus Lietuvos gyventojų mokesnį su kitų valstybių, matome, kad Lietuvos gyventojas daug mažiau mokesnių moka, negu kiti. Pavyzdžiui: Latvijos vienam gyventojui metams mokesnių tenka 115 lt., Estijos — 112 lt., Suomijos — 155 lt. ir Danijos — 335 lt. Tuo būdu Danijos gyventojas moka mokesnių 5 kartus daugiau, negu Lietuvos gyventojas, Suomijos 2 kartu ir $\frac{2}{3}$ kartu Latvijos ir Estijos.

— **Lietuvos užsienio prekyba** per pirmus šių metų 9 mėn. siekė 337.387.400 lt. iš kurių 188.192.300 lt. tenka išvežimui ir 149.195.100 lt. įvežimui. Tuo būdu išvežimas iš Lietuvos viršija 38.997.200 lt. arba 26,1% įvežimą, kas aišku, sveikai atsiliepia bendriems krašto reikalams.

— **Pašto užpuolimas.** Spalių 11 d. 3 plėšikai užpuolė kely tarp Begailių ir Subačiaus paštą, iš kurio atėmė 4000 lt. valdžios pinigų, 120 lt. pašto valdininkų, valdišką karo šautuvą ir laikrodėlį. Plėšikai suimti.

Užsieniuse.

— **Aukštumo rekordas.** Prancūzų lakūnas Calles pasiekė naują pasaulinį aukštumo rekordą, iškilęs savo aparatu 12066 mtr.

— **Galicijoj.** Spalių 10 d. Zulkvės apylinkėj buvo susirėmimas tarp lenkų policijos ir banditų būrio, kuriame vienas policininkas užmuštas ir vienas sunkiai sužeistas. Buvo įvykę naujų puolimų Voluiniaus vaivadijoj.

— **Gruzijoj.** Lenkų laikraštis „Robotnik“ praneša, kad Gruzijos sovnamarkomas patvirtinęs čekos sprendimą išstremti iš Gruzijos 10.680 gruzinų į Sibirą ir į šiaurės Rusijos gubernijas už buvusį sukilimą.

— **Komunistai į kariuomenes.** Lenkų laikraštis „Gazeta Porana“ įdėjo III internacionalo instrukciją Rusijos pasienio valstybių, taigi ir Lietuvos komunistams, kuri jiems paveda varyti prieškarinę propagandą ir teikti žinių centrui apie savo valstybių vyriausybų veikimą.

— **Mirė Anatol France.** Spalių 12 d. 23 val. 26 min. mirė garsus prancūzų rašytojas Anatol France.

